

Συνέντευξη με την Ιουλία Σταυρίδου

 www.lavart.gr/synentefksi-tin-ioulia-stavridou/

Μαρία Καβαλιώτη

January 4, 2018

Η χρονιά που πέρασε ήταν η χρονιά της, ως σκηνογράφου στο Κ.Θ.Β.Ε. Τρεις παραστάσεις της παρουσιάστηκαν στις σκηνές του Κρατικού θεάτρου, ενώ τρέχει και η μόνιμη έκθεση κοστούμιών, που επιμελήθηκε, στο φουαγέ του Βασιλικού θεάτρου. *Στέλλα κοιμήσου* του Εθνικού θεάτρου, σε σκηνοθεσία Γιάννη Οικονομίδη, στο πλαίσιο των Δημητρίων, *Η αυλή των θαυμάτων* του Ιάκωβου Καμπανέλλη σε σκηνοθεσία Κώστα Τσιάνου, η μεγάλη παραγωγή του Κ.Θ.Β.Ε., στο θέατρο της Μονής Λαζαριστών, *Ερωτόκριτος* της Ασπας Κυρίμη στο Μικρό θέατρο της Μονής Λαζαριστών.

Μαρία Καβαλιώτη (Lavart) – Τρεις παραγωγές σε μία χρονιά, που έκαναν πρεμιέρα, μάλιστα, μέσα σε ένα σαββατοκύριακο.

Ιουλία Σταυρίδου – Τυχαίο, τυχαίο. Είναι από αυτά και να ήθελες να τα κανονίσεις δεν κανονίζονται.

Μαρία Καβαλιώτη (Lavart) – Και πως πήγε;

Ιουλία Σταυρίδου – νομίζω πήγανε πολύ καλά.

Μαρία Καβαλιώτη (Lavart) – Και η εμπειρία του να έχεις τόση πολλή δουλειά σε τόσο λίγες μέρες;

Ιουλία Σταυρίδου – Εντάξει, δεν το λέει κανείς και πολλή δουλειά, γιατί η μεν παράσταση του Οικονομίδη ήταν έτοιμη, και από πίσω υπήρχε ένα εθνικό θέατρο που έχει όλους τους κατασκευαστές και τους ζωγράφους, που τους είχα όλους το διάθεσή μου. Ο *Ερωτόκριτος* ήταν μια μικρή παραγωγή που όμως και αυτή ήταν περίπου έτοιμη, και *Η αυλή των θαυμάτων* είχαμε φροντίσει να είναι έτοιμη.

Μαρία Καβαλιώτη (Lavart) – Ας ξεκινήσουμε από την παράσταση του Οικονομίδη. Πως ήταν να συνεργάζεστε με έναν άνθρωπο τον οποίο όλοι τον έχουμε γνωρίσει στο σινεμά κι εσείς έχετε δουλέψει μαζί του στο σινεμά. Πώς ήταν αυτή η εμπειρία της πρώτης δουλειάς στο Οικονομίδη στο θέατρο;

Ιουλία Σταυρίδου – Εξαιρετική. Συνεργαζόμαστε από την πρώτη μικρού μήκους μυθοπλασίας που είχε κάνει. Στο *Σπιρτόκουτο* είχα έναν συμβουλευτικό ρόλο και στις υπόλοιπες ταινίες έκανα και τα σκηνικά και τα κοστούμια. Είμαστε φίλοι πια. Δηλαδή πέρα από την επαγγελματική μας σχέση έχουμε και φιλική σχέση και βρισκόμαστε, και τα λέμε, και πίνουμε. Η πρώτη του δουλειά ήταν μια έκπληξη για μένα. Είχα όλη την ελευθερία να κάνω ό,τι ήθελα. Οπότε αυτό ήταν πολύ σημαντικό.

Μαρία Καβαλιώτη (Lavart) – Και πολύ ωραίο, όταν μπορεί να συμβεί.

Ιουλία Σταυρίδου – Ελπίζω. Θέλω να πω πώς ενώ στο σινεμά ο Γιάννης (Οικονομίδης) είναι πιο απαιτητικός, έχει απόψη κυρίως για τα κοστούμια. Έχει μια εικόνα πολύ ξεκάθαρη για τους χαρακτήρες, για το πώς είναι, πώς είναι τα μαλλιά τους, τα πρόσωπά

τους, και καμιά φορά για τα ρούχα τους, δηλαδή θέλει να επεμβαίνει. Στο θέατρο ήτανε πάρα πολύ ανοιχτός, και αυτό ήταν πάρα πολύ καλό.

Μαρία Καβαλιώτη (Lavart) – Πώς ήταν όταν σας είπε για πρώτη φορά, “Ιουλία, θα κάνω μια παράσταση στο θέατρο”.

Ιουλία Σταυρίδου – Ομολογώ, με εκπλήξη το άκουσα. Ήταν μια πρόταση του Εθνικού. Ο Λιβαθηνός του πρότεινε να κάνει ένα ελληνικό έργο.

Μαρία Καβαλιώτη (Lavart) – Πολύ ενδιαφέρον....

Ιουλία Σταυρίδου – Διαβάσε διάφορα κείμενα για να δει, να βρει αυτό που του άρεσε, και τελικά κατέληξε στον Ξενόπουλο, στην *Στέλλα Βιολάντη*, που έγινε λίγο αγνώριστο, βέβαια.

Μαρία Καβαλιώτη (Lavart) – Έγινε *Στέλλα κοιμήσου*.

Ιουλία Σταυρίδου – Αλλά το Στέλλα έμεινε.

Μαρία Καβαλιώτη (Lavart) – Τι σας ζήτησε; Αυτό το σύμπαν πώς προέκυψε;

Ιουλία Σταυρίδου – Δεν μου το ζήτησε ο Γιάννης.

Μαρία Καβαλιώτη (Lavart) – Άκουσα αυτό που λέγεται στην παράσταση στην αρχή για το milky way. Θα μπορούσε κανείς να πει ότι ο κήπος που κυριαρχεί στην σκηνή είναι και τα σκουπίδια του σύμπαντος, μετά όμως αποτυπώνονται περισσότερο ως λουλούδια. Αυτό πως προέκυψε;

Ιουλία Σταυρίδου – Ομολογώ, δεν ξέρω. Ο Γιάννης έλεγε κάτι άλλο, τελείως διαφορετικό. Εγώ έλεγα όχι, θα κάνω μια τζαμαρία ενός σπιτιού, θα υπάρχει ένα ρεαλιστικό στοιχείο, και σκεφτόμουν έναν κήπο στο βάθος. Με μίνιμαλ έπιπλα. Έπειτα, όταν άρχισα να φτιάχνω τη μακέτα, είπα δεν θέλω να είναι τόσο ρεαλιστικό. Θέλω να παραπέμπει σε κήπο. Σκεφτόμουν ότι ήθελα να είναι κάτι περίεργα φυτά που να έχουν την αίσθηση του σαρκοφάγου. Αυτά τα φυτά να έχουν την αίσθηση ότι θα φάνε αυτούς τους ανθρώπους. Τελικά κατέληξα να είναι κάτι πάρα πολύ ψεύτικο και να φαίνεται. Να παραπέμπει σε κήπο, να παραπέμπει σε διακοσμητικό και να μετατρέπεται σιγά-σιγά. Νομίζω συνέβη αυτό.

Μαρία Καβαλιώτη (Lavart) – Με τον φωτισμό, εννοείτε.

Ιουλία Σταυρίδου – Το ανάγλυφο των ίδιων των λουλουδιών και τα μεγέθη, είχες την αίσθηση ότι αυτά μπορεί να βγουν και να ρουφήξουν όλο το πράγμα επί σκηνής.

Μαρία Καβαλιώτη (Lavart) – Θα μπορούσε κανείς να το δει ως ουρανό, μετά είναι σαφές ότι είναι λουλούδια.

Ιουλία Σταυρίδου – Θα μπορούσε να είναι και οτιδήποτε. Είναι και δεν είναι λουλούδια. Όταν στο εργαστήριο του εθνικού είχαν βάλει στεί σειρά όλα αυτά τα τελάρα και μετά τα χιλιάδες λουλούδια, είναι πάνω από έξακόσια, ήρθε ένας από τους παλιούς κατασκευαστές και μας ρώτησε “ετοιμάζεστε για γάμο;”. Παραπέμπουν και σε γάμο ενδεχομένως.

Μαρία Καβαλιώτη (Lavart) – Το δεύτερο έργο του Σαββατοκύριακου, *Η αυλή των θαυμάτων* είναι πάρα πολύ διαφορετικό έργο. Η σκηνογραφική-εικαστική προσέγγιση, πάρα πολύ διαφορετική. Πως είναι να βλέπετε την έκθεση του εαυτού σας με δύο τόσο διαφορετικούς τρόπους;

Ιουλία Σταυρίδου – Όλοι σκηνογράφοι αυτό κάνουν. Ανάλογα με το κείμενο και το σκηνοθέτη έχεις μία άλλη οπτική απέναντι στα πράγματα.

Μαρία Καβαλιώτη (Lavart) – Αυτές οι ερωτήσεις που μπορεί να έχουν μία προφανή απάντηση γίνονται γιατί στόχος είναι ο αναγνώστης να γνωρίσει την σκηνογραφική τέχνη μέσα από αυτές τις συνεντεύξεις. Ο σκηνογράφος είναι ένας καλλιτέχνης, που για τον πολύ κόσμο είναι άγνωστη η φύση της δουλειάς του.

Ιουλία Σταυρίδου – Ναι ναι, ας πούμε, χθες το βράδυ, με ρωτήσανε “ξέρεις να χτίζεις κιόλας;”.

Μαρία Καβαλιώτη (Lavart) – Αυτό εννοώ. Έπρεπε να πείτε, “τα έχτισα με τούβλα”.

Ιουλία Σταυρίδου – Επίσης έμαθα ότι κάποιος μηχανικός αναρωτιόταν αν η επίστρωση των σπιτιών στην *Αυλή των θαυμάτων*, ήταν πραγματικό υλικό, ή κάτι άλλο. Αν ήταν πραγματικός σοβάς. Και σαφώς ήταν κάτι άλλο. Δεν χρειάζεται να χρησιμοποιήσεις πραγματικό σοβά. Αλλά να βρεις τα υλικά που παρασταίνουν αυτό που θέλεις να κάνεις.

Μαρία Καβαλιώτη (Lavart) – Αυτό που είναι σημαντικό στην *Αυλή των θαυμάτων* για μένα είναι ότι φτιάχνετε την ατμόσφαιρα μιας εποχής που έχει περάσει. Νομίζω ότι το σκηνικό σας το καταφέρνει αυτό πάρα πολύ καλά.

Ιουλία Σταυρίδου – Χαίρομαι, χαίρομαι.

Μαρία Καβαλιώτη (Lavart) – Στην *Αυλή των θαυμάτων* πώς ξεκινήσατε την δουλειά; Ποιες οι πρώτες σας σκέψεις, τι σας ζήτησε ο σκηνοθέτης της παράστασης Κώστας Τσιάνος;

Ιουλία Σταυρίδου – Ο Κώστας ο Τσιάνος αρχικά δε μου είπε τίποτα. Το μόνο που μου ζήτησε ήταν να κρατήσω τη διάταξη έτσι όπως την ήξερε ο ίδιος. Σύμφωνα με τις σκηνικές οδηγίες και τον τρόπο με τον οποίο είχε κάνει το έργο τις προηγούμενες φορές, γιατί είναι η τέταρτη φορά που σκηνοθετεί την *Αυλή των θαυμάτων*. Από κει και πέρα, με άφησε ελεύθερη να κάνω ό,τι ήθελα και τον ευχαριστώ πάρα πολύ γι' αυτό. Εγώ, πάντα, τις αυλές τις έχω στο νου μου σ' έναν κύκλο. Και αυτό που θέλησα ήταν να κάνω αυτόν τον κύκλο να λειτουργήσει. Έστησα λοιπόν τα σπίτια έτσι ώστε να δημιουργείται ένας κύκλος και αυτοί οι άνθρωποι να είναι μέσα σ' αυτό των κύκλο, έναν χώρο που τους καταπίνει. Και προσπάθησα να έχουν τα σπίτια ρεαλιστικά στοιχεία, χωρίς να φτάνουμε σε μία υπερβολή αναπαράστασης απόλυτη, που να φτάνει σε μια γραφικότητα. Προσπάθησα να είναι πιο καθαρές οι φόρμες, πιο ευθείες γραμμές. Για μένα ήταν πολύ σημαντικό αυτό το πράγμα και γι' αυτό είχα και κάποιες διαφωνίες με τον Κώστα Τσιάνο, για παράδειγμα για τις πόρτες, που τις ήθελε να μην είναι τόσο απλές, να είναι λίγο πιο ρεαλιστικές αλλά εγώ επέμενα και έλεγα όχι. Προσπάθησα να βγει η ατμόσφαιρα της αυλής και του χώματος. Αυτό το δεύτερο νομίζω δεν το κατάφερα πολύ καλά.

Μαρία Καβαλιώτη (Lavart) – Εγώ έβλεπα την παράσταση από τον εξώστη, όποτε έβλεπα πάρα πολύ το πάτωμα της σκηνής, και μου άρεσε η επεξεργασία του πατώματος. Έβγαине η αίσθηση του χώματος.

Ιουλία Σταυρίδου – Δεν είχα τη δυνατότητα να το κανω, όμως, όπως ήθελα. Γιατί, βάζοντας τα υλικά που θα έπρεπε για να δίνουν την αίσθηση του χώματος και της παραχύτητας, θα ήταν σκληρό. Και επειδή έπεφταν ηθοποιοί, ήδη είχαν έναν μικρό

τραυματισμό, δεν ήθελα να είμαι εγώ η αιτία που θα γδέρνονταν τα πόδια του Γιαννάκη ή της Μαρίας ή της Βούλας, ή όποιου είχε την ατυχία να πέσει κάτω. Παραμείναμε σε πιο ελαφριά υλικά για να σωθούνε.

Μαρία Καβαλιώτη (Lavart) – Στην παράσταση αυτή, το σκηνικό, έχω την εντύπωση πως δημιουργεί μια σκηνοθεσία του χώρου. Αναγκάζει τους ηθοποιούς να κινούνται και στον οριζόντιο και στον κάθετο άξονα. Ανεβοκατεβαίνουν και έχουν σχέσεις μεταξύ τους, πέρα από το επίπεδο της σκηνής. Αυτό δίνει πάρα πολύ ενδιαφέρον στην παράσταση. Αυτό σας ζητήθηκε από τον σκηνοθέτη;

Ιουλία Σταυρίδου – Αυτό είναι και στον ίδιο τον Καμπανέλλη. Δηλαδή το σπίτι της Αννετώς, και αυτή η σκάλα που τρομάζει τους θεατές, ένας μου είπε θα την σκοτώσετε, επειδή της πέφτει η τσάντα και σκοντάφτει. Αλλά είναι σκηνοθετικό.

Μαρία Καβαλιώτη (Lavart) – Κι εμένα μου δημιουργήθηκε η απορία. Και είπα, αν δεν είναι σκηνοθετημένο, πολύ ωραία το διόρθωσε το λάθος (η ηθοποιός Σοφία Καλεμκερίδου).

Ιουλία Σταυρίδου – Είναι σκηνοθετικό. Της πέφτει κάθε βράδυ. Το λέει και ο ίδιος ο Καμπανέλλης αυτό το πάνω-κάτω, το ήθελε και ο Τσιάνος.

Μαρία Καβαλιώτη (Lavart) – Στην παραγωγή αυτή, ήταν από τις λίγες φορές που ξεκινούν οι πρόβες της παράστασης με το σκηνικό στημένο στην σκηνή. Αυτό νομίζω ήταν ζητούμενο του Τσιάνου.

Ιουλία Σταυρίδου – Από την πρώτη στιγμή.

Μαρία Καβαλιώτη (Lavart) – Και έγινε!

Ιουλία Σταυρίδου – Ήταν η απαίτησή του από την πρώτη στιγμή. Μου είπε, κάνε ό,τι νομίζεις, αλλά εγώ θέλω τη δεύτερη βδομάδα το σκηνικό να είναι εκεί για να μπορώ να κάνω πρόβα, γιατί εγώ σηκώνω τους ηθοποιούς αμέσως. Θέλω να ξέρουν πού μπαίνουν, πού βγαίνουν, κι έχει απόλυτο δίκιο.

Μαρία Καβαλιώτη (Lavart) – Συμβάλλει απόλυτα στην διαδικασία της πρόβας.

Ιουλία Σταυρίδου – Ναι, βέβαια. Από εκεί και πέρα, πρέπει να δώσουμε τα εύσημα στους ανθρώπους του Κρατικού Θεάτρου. Εγώ δεν το περίμενα, με αφήσανε βαθιά συγκινημένη και κυρίως ο Γιάννης Γροϊδης, ο ζωγράφος του θεάτρου.

Μαρία Καβαλιώτη (Lavart) – Τελικά όλους μας αφήνουν βαθιά συγκινημένους αυτοί οι άνθρωποι του Κρατικού θεάτρου.

Ιουλία Σταυρίδου – Πραγματικά. Δηλαδή, όχι απλά κράτησαν τους χρόνους, αλλά πριν αρχίσουν οι πρόβες των ηθοποιών πίεσαν τους εαυτούς τους, και το σκηνικό ήταν έτοιμο, στημένο. Ο Γιάννης ο Γροϊδης μόνος του έκανε θαύματα, έβαψε ακόμα και τα πατώματα που δεν βλέπαμε. Έκανε εξαιρετικές πατίνες. Πιστεύω, πάντα, ότι αν δεν έχεις καλούς τεχνικούς, δουλειά δεν γίνεται. Μπορείς να κάνεις την τέλεια μακέτα, τα τέλεια σχέδια, να έχεις εξαιρετικές ιδέες. Αν δεν έχεις ανθρώπους να τις εκτελέσουν, έχεις αποτύχει 100 τοις 100. Δεν γίνεται τίποτα απολύτως. Και οι μοδίστρες...

Μαρία Καβαλιώτη (Lavart) – Εξαιρετικές.

Ιουλία Σταυρίδου – Παρόλο που οι γυναίκες είναι νέες και δεν ξέρουν την εποχή του '50, τα έκαναν πολύ καλά, και τα φουρό και τις σουρές...

Μαρία Καβαλιώτη (Lavart) – Έχουν πολύ όρεξη.

Ιουλία Σταυρίδου – Βέβαια, αμέσως τα κάνανε. Και οι κατασκευαστές και οι μοδίστρες, και ο Τζολόπουλος, βέβαια, που φώτισε πολύ ωραία το σκηνικό. Του το είπα, και τον ευχαριστώ και δημοσίως.

Μαρία Καβαλιώτη (Lavart) – Τρίτη παράσταση της σαιζόν, ο Ερωτόκριτος της Άσπας Κυρίμη, που παρουσιάστηκε στο μικρό θέατρο της Μονής Λαζαριστών, για λίγες παραστάσεις.

Ιουλία Σταυρίδου – Η Άσπα Κυρίμη είναι πολύ καλή. Το ότι έμαθε 1000 στίχους από τον Ερωτόκριτο... Δίνει το βάρος της αφήγησης στη Βάγια. Είναι μόνη της. Είναι μονόλογος και η ίδια το έχει σκηνοθετήσει. Το σκηνικό έχει τέσσερα πράγματα, απαραίτητα, είναι, όμως επιβλητικό. Βρήκαμε μια εικόνα του αρχάγγελου Μιχαήλ, χάρη σε έναν κύριο που έκανε το διδακτορικό του πάνω σε μια εκκλησία, και μας την παραχώρησε. Έχει μια κίνηση, ο αρχάγγελος Μιχαήλ κάποιον σκοτώνει, και μοιάζει με τον Ερωτόκριτο. Είναι ο αρχάγγελος Μιχαήλ, μπορεί να είναι και ο Ερωτόκριτος. Είναι τελείως διαφορετική σκηνογραφία από τις άλλες δύο παραστάσεις. Από τη μια, είναι η Στέλλα του Οικονομίδη, τεράστιο σκηνικό, που είχε πιάσει όλην την σκηνή της Ε.Μ.Σ., από την άλλη, Η αυλή του Τσιάνου, που αν είχε κι άλλη σκηνή να απλωθεί, θα είχε κι άλλο σκηνικό, και είναι και αυτή η παράσταση, που έχει τέσσερα αντικείμενα. Ένα καβαλέτο με την εικόνα, τέσσερα κεράκια που φωτίζουν την εικόνα, μία πολυθρόνα, και ένα τραπεζάκι με έναν δίσκο, όπου ακουμπάει ένα κερί η Άσπα η Κυρίμη.

Μαρία Καβαλιώτη (Lavart) – Τέταρτη δουλειά σας που παρουσιάζεται, φέτος, στο Κ.Θ.Β.Ε., η μόνιμη έκθεση κοστούμιών στο Βασιλικό Θέατρο.

Ιουλία Σταυρίδου – Τα ίχνη του εφήμερου.

Μαρία Καβαλιώτη (Lavart) – Αυτά, βέβαια, ήταν εκεί, από την άνοιξη.

Ιουλία Σταυρίδου – Ήταν εκεί, και θα είναι εκεί, και θα τα αλλάζουμε κιόλας. Είναι πάρα πολλά τα κοστούμια, και πρέπει οι θεατές να δουν όσα περισσότερα γίνεται, και να σωθούν όσα περισσότερα γίνονται.

Μαρία Καβαλιώτη (Lavart) – Και αυτό είναι το σημαντικότερο... Πολλά από αυτά τα κοστούμια, στην κυριολέξια, σώζονται από την καταστροφή. Και είναι πολύ σπουδαίο να μπορεί να διατηρηθεί με αυτόν τον τρόπο η ιστορία ενός θεάτρου.

Ιουλία Σταυρίδου – Αυτό ήταν ιδέα του Ανανασασάκη, καλλιτεχνικού διευθυντή του Κ.Θ.Β.Ε. Με το που ήρθε στο κρατικό θέατρο, το πρώτο πράγμα που μου είπε ήταν αυτό. Να τον βοηθήσω να κάνει μια έκθεση, και την κάναμε στο Αλατζά Ιμαρέτ, πέρυσι. Την αγκάλιασε ο κόσμος, και για μένα ήταν πολύ σημαντικό, παρ'όλο που δεν μου είχε περάσει ποτέ από το μυαλό να κάνω μια έκθεση κοστούμιού. Πραγματικά το χάρηκα. Και γιατί ήταν μια τελείως διαφορετική προσέγγιση, και γιατί είχα την ευκαιρία να μάθω εγώ, πια. Από ενδυματολόγους που τους ήξερα ως ονόματα, αλλά δεν είχα δει ποτέ δουλειά τους. Οι ενδυματολόγοι του '60, δηλαδή άνθρωποι σαν την Ζαΐμη, σαν τον Μυταρά και τον Σπύρο Βασιλείου, που είναι εικαστικοί, σαν τον Ανεμογιάννη, που δούλεψε την δεκαετία του '50 κυρίως, είχαν μια ελευθερία εκπληκτική. Δεν το περίμενα. Οπότε, ήταν, τελικά, κέρδος για μένα. Να δω πώς αντιμετώπιζε ο καθένας τα πράγματα. Και αυτό που προσπάθησα να κάνω στο Βασιλικό, ήταν να τα χωρίσω σε ομάδες, δεν ήθελα να είναι μια αναπαράσταση ακριβώς του κοστούμιού που ήταν στην παράσταση, αλλά ό,τι έχει μείνει από αυτό.

Μαρία Καβαλιώτη (Lavart) – Γιατί κάποια δεν έχουν σωθεί ολόκληρα.

Ιουλία Σταυρίδου – Και δεν έχει και σημασία αυτό. Άλλο πράγμα να λειτουργεί ένα κοστούμι σε μια παράσταση, και άλλο να το φοράει μια κούκλα και να είναι ανάμεσα σε άλλα. Θέλησα να είναι πολλά μαζί σε θεματικές ομάδες, π.χ. η αντίληψη των ενδυματολόγων για την αρχαία τραγωδία. Βλέπεις να είναι φτιαγμένα άλλο το '71, άλλο, το '72, άλλο το '73, με πολύ μικρή διαφορά μεταξύ τους, αλλά η διαφορά στην αντίληψη και τον σχεδιασμό ανάλογα με τον ενδυματολόγο, τεράστια. Και ανάλογα με τον σκηνοθέτη, υποθέτω.

Μαρία Καβαλιώτη (Lavart) – Υπάρχει μια ιστορία; Μια ιστορία που λένε τα κοστούμια που βλέπουμε στο Βασιλικό θέατρο; Τουλάχιστον στο δικό σας μυαλό.

Ιουλία Σταυρίδου – Ναι, γι' αυτό τα ξεχώρισα. Στην στρογγυλή προθήκη, στο καρουζέλ, που λέμε παιχνιδιάρικα μεταξύ μας, είναι 16ος-19ος αιώνας, στην βιτρίνα απέναντι είναι ρούχα από αρχαίο δράμα, επάνω είναι Μεσαίωνας και Βυζάντιο, και υπάρχει και μια βιτρίνα με την “εξουσία”. Αυτοκράτορας, αυτοκράτειρα, επίσκοπος, πριγκήπισσα και στρατιώτες γύρω-γύρω. Και αυτή η βιτρίνα... θα μείνει για πάντα έτσι... Δεν θα την αλλάξω ποτέ.

Μαρία Καβαλιώτη (Lavart) – Η εξουσία δεν αλλάζει.

Ιουλία Σταυρίδου – Όχι, δεν αλλάζει, είναι πάντα αυτή.

Μαρία Καβαλιώτη (Lavart) – Θα περάσω σε κάτι άλλο, σε μια άλλη πτυχή της δουλειάς σας. Εκτός από την θεατρική και κινηματογραφική σκηνογραφική σας καριέρα, έχετε και την πορεία σας στο πανεπιστήμιο. Είστε αναπληρώτρια καθηγήτρια σκηνογραφίας στο Τμήμα κινηματογράφου, της Σχολής Καλών Τεχνών του Α.Π.Θ. Πώς συνδυάζονται οι υποχρεώσεις σας; Τι δίνει η μία πορεία στην άλλη; Πώς αυτά συμπληρώνουν το ένα το άλλο;

Ιουλία Σταυρίδου – Δεν το έχω σκεφτεί ποτέ έτσι. Δεν ξέρω αν συμπληρώνουν το ένα το άλλο. Προσπαθώ να είμαι εγώ ειλικρινής απέναντι στα νέα παιδιά που έρχονται και να τους “μαθαίνω;”, δεν ξέρω αν είναι σωστή λέξη, αυτά που εγώ έχω διαπιστώσει, και από τις σπουδές μου, και από τα 30 χρόνια εμπειρίας μου στη δουλειά, και από την τριβή μου μ' αυτό το επάγγελμα. Τα νέα παιδιά, όταν φτάνει η ώρα της πτυχιακής τους εργασίας, ομολογώ είναι μια μεγάλη χαρά, γιατί διαπιστώνω ότι αυτά που έχουμε συζητήσει, αυτά που έχουμε πει αυτά τα πέντε χρόνια, κάπου λειτουργούν. Δεν βλέπω πράγματα ξένα σε σχέση με αυτά που έχουμε κάνει. Και αυτό είναι πολύ παρήγορο. Πολλά παιδιά που έχουν τελειώσει, έχουν δουλέψει μαζί μου, και με πολύ μεγάλη έκπληξη και χαρά διαπίστωσα ότι ήταν βοηθοί και συμπαραστάτες ουσιαστικοί.

Μαρία Καβαλιώτη (Lavart) – Ως δασκάλα, ποιο είναι το σημαντικότερο πράγμα που θέλετε να μεταδώσετε σε έναν άνθρωπο που σπουδάζει σκηνογραφία; Αν ήταν μόνο ένα, τι θα ήταν;

Ιουλία Σταυρίδου – Αυτό που θέλω να πω στα νέα παιδιά, είτε είμαι δασκάλα, είτε δεν είμαι, είναι να πιστεύουν στα όνειρά τους, να μην τα εγκαταλείπουν και να πολεμάνε γι' αυτά. Δηλαδή, να μην παραδίνουν τα όπλα. Πιστεύω, και το βλέπω, ότι το καταφέρνουν, και αυτό είναι πολύ σημαντικό.

Μαρία Καβαλιώτη (Lavart) – Είστε μια σκηνογράφος και ενδυματολόγος που έχετε σπουδαία καριέρα στο σινεμά και το θέατρο, από τις μεγαλύτερες. Όταν γυρνάτε πίσω στο παρελθόν, τι σας έχει μείνει; Ποιες είναι οι στιγμές ευτυχίας, οι άνθρωποι που έχουν χαρακτεί μέσα σας;

Ιουλία Σταυρίδου – Όλα μαζί. Πολλές φορές με ρωτούν, “Ποια ταινία αγαπάτε;”.

Μαρία Καβαλιώτη (Lavart) – Γι’ αυτό δεν το ρωτάω αυτό. Δε νομίζω ότι γίνεται να διαλέξει κανείς.

Ιουλία Σταυρίδου – Αυτό που μένει είναι οι σχέσεις που αποκτάς με τους ανθρώπους, η κοινή πορεία που φτιάχνετε, κάνοντας μία ταινία ή μία παράσταση. Αυτό είναι το πιο σημαντικό απ’ όλα. Και γι’ αυτό δεν μπορώ να ξεχωρίσω μια δουλειά. Κάθε ταινία και κάθε παράσταση, είναι ένα κομμάτι της ζωής, που το ζεις εκείνη την στιγμή, που περνάς καλά, κακά, δύσκολα, με ένταση, αλλά στο.. τέλος καλό όλα καλά, τελικά σου μένουν μόνο τα καλά. Τα κακά κάπου πάνε, δεν ξέρω πού, κάπου εξαφανίζονται.

Μαρία Καβαλιώτη (Lavart) – Σας έχει τύχει ποτέ το... τέλος καλά, όλα κακά;

Ιουλία Σταυρίδου – Όχι, ποτέ... Ή μάλλον για να μην είμαι υπερβολική, κανά δυο φορές... Προσπαθώ να τις ξεχνάω.

Μαρία Καβαλιώτη (Lavart) – Σπουδάσατε στην Σχολή καλών τεχνών στο Παρίσι.

Ιουλία Σταυρίδου – Ναι, στο Conservatoire.

Μαρία Καβαλιώτη (Lavart) – Πώς διαλέξατε την σκηνογραφία;

Ιουλία Σταυρίδου: Την σκηνογραφία την είχα διαλέξει από πολύ μικρή. Πριν πάω για

σπουδές. Όταν ήμουν δεκάξι χρονών διάβαζα θέατρο και είχα μια αντίληψη... Εμένα πάντα μου άρεσε να δουλεύω βράδυ. Νόμιζα πως και στην σκηνογραφία, είναι όπως οι παραστάσεις, ότι θα δουλεύω βράδυ. Ξεγελάστηκα. Ήταν ένα λάθος μεγάλο. Το κατάλαβα πάρα πολύ γρήγορα αυτό, γιατί η πρώτη μου εμπειρία ήταν μια ταινία, του Τάσου Ψαρρά, το *Δι' ασήμαντον αφορμή*, το '75. Μόλις είχα τελειώσει το σχολείο, και μου πρότειναν να κάνω την ταινία, είχα απόλυτη άγνοια, αλλά είπα ναι, γιατί όχι; Διαδραματιζόταν η ιστορία το 1953. Ξυπνούσα στις 05.30 το πρωί, αλλά δεν μου έφυγε η επιθυμία να γίνω σκηνογράφος. Αυτό που με συγκινούσε πάρα πολύ στη σκηνογραφία, ήταν ένας κόσμος που δημιουργείται από το τίποτα, με πάρα πολλή δουλειά, ένα σύμπαν ολόκληρο, που κρατάει για λίγο, και μετά εξαφανίζεται. και στο θέατρο, και στον κινηματογράφο, συμβαίνει το ίδιο.

Μαρία Καβαλιώτη (Lavart) – Στο σινεμά, βέβαια, η εικόνα μένει για πάντα.

Ιουλία Σταυρίδου – Δεν είναι αλήθεια... Εσύ κάνεις πάρα πολλά πράγματα, για να βγει ένα χιλιοστό. Μπορεί να χτίσεις έναν ολόκληρο κόσμο, για να βγάλουν ένα κομματάκι. Δεν θα ξεχάσω, όταν είχα χτίσει έναν οικισμό, στην Καστοριά, έναν παραλίμνιο οικισμό, και τελικά στην ταινία (*Ο ανθός της λίμνης*) βλέπουμε ένα σπίτι και λίγο από το διπλανό. Ή μπορεί ολόκληροι χώροι, να κοπούν στο μοντάζ. Όπως στο *Μικρό ψάρι* του Οικονομίδη. Στήσαμε μια ιστορία, με δυο-τρεις χώρους, που κόπηκε ολόκληρη. Και στο θέατρο, εξαφανίζεται μόλις τελειώσει η παράσταση. Και όλα αυτά τα σπιτάκια (της *Αυλής των θαυμάτων*), πάνε.

Μαρία Καβαλιώτη (Lavart) – Αν σας ζητούσα ένα σύντομο βιογραφικό σας, τι θα λέγατε;

Ιουλία Σταυρίδου – Ότι ήμουν ένας τυχερός άνθρωπος, ότι δούλεψα με ανθρώπους σημαντικούς, τόσο στον κινηματογράφο, όσο και στο θέατρο, ότι οι αναμνήσεις μου είναι πολύ καλές, πολύ θετικές, και ότι είχα την επιλογή. Είχα πάντα την δυνατότητα της επιλογής. Αυτό το θεωρώ εξαιρετικό.

Μαρία Καβαλιώτη (Lavart) – Τι είναι σκηνογραφία;

Ιουλία Σταυρίδου – Δεν ξέρω. Χιλιάδες πράγματα, τα οποία συνθέτεις, για να κάνεις έναν καινούριο κόσμο. Νομίζω, είναι η ικανότητα να δημιουργείς την εικόνα που σου δίνει ένα κείμενο, και δεν έχει να κάνει ούτε με τη λογική, ούτε με την σκέψη, αλλά με το ένστικτο. Να συνθέτεις όλα τα επιμέρους, αρχιτεκτονική, ιστορία, ζωγραφική, για να βγαίνει κάτι καινούριο.

Μαρία Καβαλιώτη (Lavart) – Σας ευχαριστώ πολύ, κυρία Ιουλία Σταυρίδου, γι' αυτήν την συζήτηση.

Συνέντευξη: Μαρία Καβαλιώτη (Lavart)

Πηγές φωτογραφιών: [1](#), [2](#), [3](#)

Σχόλια
